

เรื่อง เถาตดหมา

รายละเอียด

เถาตดหมา ชื่อวิทยาศาสตร์ จัดอยู่ในวงศ์ Merremia tridentata (L.) Hallier f. (ชื่อพ้องวิทยาศาสตร์ Convolvulus tridentatus L., Ipomoea tridentata (L.) Roth, Xenostegia tridentata (L.) D.F. Austin & Staples) จัดอยู่ในวงศ์ผักบุ้ง (CONVOLVULACEAE)

หมายเหตุ : เถาตดหมาที่กล่าวถึงในบทความนี้ เป็นพรรณไม้คนละชนิดกันกับตดหมุดตดหมา (Paederia linearis Hook.f.) และหญ้าตดหมา (Paederia pilifera Hook.f.)

ลักษณะของเถาตดหมา

ต้นเถาตดหมา จัดเป็นไม้เถาเนื้ออ่อนล้มลุก มักเลื้อยตามพื้นดิน ลำต้นเล็กและเรียว เถานั้นมีความยาวได้ประมาณ 4 เมตร ลำต้นเป็นเหลี่ยมหรือมีปีกแคบ ๆ ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด เจริญเติบโตได้ดีในดินร่วน มีเขตการกระจายพันธุ์กว้าง พบได้ตั้งแต่ในมาดากัสการ์ แอฟริกา ศรีลังกา บังคลาเทศ พม่า จีน ภูมิภาคอินโดจีน และ

ในประเทศมาเลเซีย จนถึงทางตอนบนของออสเตรเลีย ส่วนในประเทศพบขึ้นเป็นวัชพืชที่ทั่วทุกภาค โดยมักพบขึ้นตามที่โล่ง ท้องไร่ ท้องนา ข้างถนน ชายป่า ริมลำธาร หรือชายทะเล จนถึงระดับความสูงประมาณ 500 เมตรจากระดับน้ำทะเล

ใบเถาตดหมา ลักษณะของใบเป็นรูปใบหอก รูปขอบขนาน หรือรูปแถบ ปลายใบสอบแหลมและมีติ่งแหลมสั้น ๆ โคนใบหยักเป็นพู่รูปใบหอก ส่วนขอบใบจักเป็นซี่ฟัน ค่อนข้างจะโอบลำต้น ขอบใบเหนือโคนใบจะเรียวยาวหรือเป็นคลื่น ส่วนโคนใบนั้นจะกางออกคล้ายติ่งหู ใบมีขนาดกว้างประมาณ 1.5-15 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 2-80 มิลลิเมตร ก้านใบสั้นมากหรือไม่มีก้าน

ดอกเถาตดหมา ออกดอกเป็นช่อตามง่ามใบ ก้านช่อดอกยาวประมาณ 1-6 เซนติเมตร มีลักษณะเล็กเรียวยาว ผิวเกลี้ยงหรือมีขนนุ่ม ๆ ใกล้เคียงกับโคน ช่อดอกมีดอกประมาณ 1-3 ดอก ก้านดอกยาวประมาณ 6-8 มิลลิเมตร มีใบประดับเป็นรูปรีแคบ กลีบเลี้ยงมีขนาดเท่า ๆ กัน หรือ 2 กลีบนอกมากกว่า 3 กลีบในเล็กน้อย ลักษณะของกลีบเป็นรูปสามเหลี่ยมแคบ ปลายกลีบเรียวยาวแหลม ยาวประมาณ 6-8 มิลลิเมตร ส่วนกลีบดอกมีลักษณะเป็นรูปลำโพง ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ปลายเป็นแฉกสั้น ๆ 5 แฉก กลีบดอกเป็นสีเหลืองอ่อนหรือสีขาว ส่วนมากจะมีสีม่วงน้ำตาลอมแดงที่โคนกลีบด้านดอก ก้านเกสรเพศเมียเป็นรูปเส้นด้าย ยาวเท่ากับเกสรเพศผู้ ยอดเกสรหยักเป็น 2 พู

ผลเถาตดหมา ผลมีลักษณะเป็นแคปซูลทรงกลมหรือเป็นรูปไข่ โดยจะมีอยู่ประมาณ 4 กลีบ เปลือกผลบางคล้ายกระดาษ ผิวเกลี้ยง ผลยาวได้ประมาณ 5-7 มิลลิเมตร ภายในผลมีเมล็ดประมาณ 1-4 เมล็ด เมล็ดเป็นสีดำหรือสีเทาแก่ ผิวเกลี้ยง เมล็ดมีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมแกมรูปไข่ ยาวประมาณ 3-4 มิลลิเมตร

สรรพคุณของเถาตดหมา

1. ใบใช้ตำพอกศีรษะเป็นยารักษาไข้ป่า (ใบ)
2. รากนำมาต้มกับน้ำใช้บ้วนปากเป็นยารักษาอาการปวดฟัน (ราก)

คำสำคัญ :

ที่มา : <https://medthai.com/>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-06-02

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1635&code_db=610010&code_type=01